

شرط آغاز دور جدید مذاکرات آتش‌بس

یک مقام آگاه در جنبش حماس با اعلام زمان سفر هیئتی از این جنبش به قاهره، تاکید کرد که اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی حماس طی ساعات اخیر تماس‌های متعددی با میانجیگران برقرار کرده است. این منبع آگاه از شش شرط اسماعیل هنیه برای آغاز این مذاکرات خبر داد. این منبع در گفت‌وگو با الجزیره افزود که پس از دعوت مصر برای بررسی تحولات مربوط به آتش‌بس در غزه، هنیه تاکید کرده که دور جدید مذاکرات باید «براساس اصل آتش‌بس دائمی، عقب‌نشینی کامل رژیم اشغالگر و بازگشت بدون شرط آوارگان» باشد. دو روز پیش بود که اسامه حمدان از مقامات ارشد حماس در یک نشست خبری در بیروت گفت که با وجود انعطاف‌پذیری این جنبش، هیچ پیشرفتی در مذاکرات آتش‌بس صورت نگرفته است. حماس موضع خود را در خصوص این مذاکرات از ۱۴ مارس گذشته به میانجیگران ابلاغ کرده و همچنان به اصولش در این خصوص پایبند خواهد ماند.

شرط گذاری در کمک‌های نظامی به تل آویو

شماری از قانونگذاران دموکرات در کنگره آمریکا تحت تاثیر حمله هوایی رژیم اسرائیل به امدادگران سازمان آشیزخانه مرکزی جهانی از دولت بایدن خواسته‌اند تا ارسال کمک به این رژیم را مشروط کند. حمله مرگبار رژیم صهیونیستی به کاروان کمکرسانی آشیزخانه مرکزی جهانی و کشتار هفت تن از نیروهای این سازمان موجب شده تا دموکرات‌ها بایدن را تحت فشار قرار دهند تا شرایطی را برای کمک نظامی به «اسرائیل» تعیین کند. به گزارش ان‌بی‌سی نیوز، دموکرات‌های کنگره از حمله هوایی رژیم صهیونیستی به کاروان امدادی همچنان به‌تازگی و خشمگین هستند و این موضوع به تلاش‌های برخی از قانونگذاران دموکرات آمریکایی برای تحت فشار قرار دادن رژیم اسرائیل دامن زده است. درخواست دموکرات‌ها مبنی بر مشروط ساختن کمک‌های آمریکا به رژیم اسرائیل در حالی مطرح می‌شود که نامی از اعضای این حزب ماه‌هاست که نسبت به رژیم بنیامین نتانیاهو افزایش پیدا کرده است. هفت امدادگر سازمان آشیزخانه مرکزی جهانی می‌تواند یک لحظه تعیین کننده و «محوری» برای رویکرد آمریکا به جنگ غزه و روابط این کشور با رژیم اسرائیل باشد.

ورود اتباع تاجیکستان به ترکیه ممنوع شد

سند این دستور در روزنامه رسمی دولت ترکیه منتشر شده و از زمان انتشار آن لازم‌الاجراست. در فرمان رجب طیب اردوغان آمده است: «تصمیم گرفته شد که سفر بدون روادید به ترکیه برای شهروندان تاجیکستانی که دارای گذرنامه خارجی عادی هستند، ممنوع شود.» تارنمای اسپایلاس تاجیکستان نوشت: «گفته می‌شود این اقدام براساس قانون اتباع خارجی و حمایت بین‌المللی صورت گرفته است.» پیش از این رسانه‌های ترکیه نوشته بودند که پیش از اقدام تروریستی در «تالار کروکوس» در نزدیکی مسکو، دو مظنون این اقدام، فریدون شمس‌الدین و سیداکرم رجعی‌زاده بومی تاجیکستان به ترکیه سفر کرده و سپس از آنجا به مسکو رفته بودند. تا ۵ آوریل (۱۷ فروردین) ۱۱ نفر که بسیاری از آنها شهروندان تاجیکستان هستند، به ظن دست داشتن در حمله به کروکوس دستگیر شده‌اند.

رئیس جمهوری و وزیر خارجه آمریکا خواسته‌اند که تا زمانی که تحقیق کاملی درباره حمله مرگبار به خودروی امدادگران در غزه منتشر نشود، تصمیم درباره کمک تازه تسلیحاتی به اسرائیل را بازنگری کنند. این نامه که از سوی هم‌حزبی‌ها و متحدان رئیس‌جمهوری نوشته شده تازه‌ترین نشانه نارضایتی رو به افزایش در میان دموکرات‌ها در قبال حمایت از اسرائیل است. در این نامه نانس پلوسی و ده‌ها نماینده دیگر «نگرانی و خشم مشترک» خود را نسبت به حمله اسرائیل به کارکنان سازمان خیریه آشیزخانه مرکزی جهان توضیح داده‌اند و «با جدیت» از دولت جو بایدن خواسته‌اند که در این زمینه تحقیقاتی مستقل انجام دهد. پیشتر جان کری، سخنگوی شورای امنیت ملی کاخ سفید احتمال انجام چنین تحقیقاتی را رد کرده بود. در این نامه همچنین آمده است: «با توجه به شرایط رو به وخامت بحران انسانی در غزه» هر گونه انتقال تسلیحات به اسرائیل «غیرقابل توجیه» خواهد بود. دموکرات‌های کنگره می‌گویند اگر مشخص شود که حمله اسرائیل ناقض قوانین آمریکا و یا قوانین بین‌الملل بوده است تا وقتی که مسئولان این حمله مجازات نشده‌اند انتقال تسلیحات جدید به اسرائیل باید معلق شود.

در آلمان شرایط تا حدی متفاوت است. آلمان امنیت و «حق وجود داشتن» اسرائیل را بخشی از مسئولیت تاریخی خود می‌داند. دانیل ماروکی، نویسنده کتاب «آلمان و اسرائیل: سفیدشویی و ملت‌سازی» در این باره می‌نویسد: «آلمان خود تصمیم گرفت تا تمام گزینه‌های خود را داوطلبانه کنار بگذارد و خود را محدود کند.»

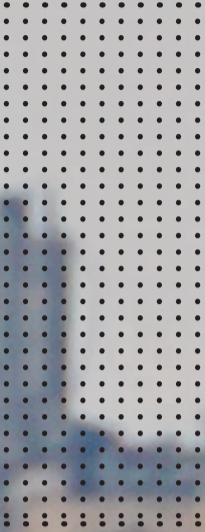
البته آلمان عضو پیمان تجارت تسلیحات سازمان ملل متحد است که احتمال دارد از طریق غیرقانونی دانستن صادرات تسلیحات به اسرائیل باعث شود آلمان روند صادرات را متوقف کند. تلاش‌هایی نیز در داخل آلمان در این زمینه در حال انجام است و برخی گروه‌ها با استناد به قانون کنترل تسلیحات جنگی، خواستار توقف صادرات تسلیحات به اسرائیل شده‌اند.

افزایش قابل توجه فشارها به لندن

بیش از ۶۰۰ حقوق‌دان همراه با سه قاضی پیشین دیوان عالی بریتانیا در نامه‌ای خطاب به نخست‌وزیر بریتانیا، خواهان متوقف شدن فروش تسلیحات این کشور به اسرائیل شدند. به گزارش آسوشیتدپرس، آن‌ها در نامه خود به ریشی سوناک نوشتند که فروش تسلیحات بریتانیایی ممکن است به معنای شراکت این کشور در «نسل‌کشی» در غزه باشد. این خواسته در حالی مطرح شد که آقای سوناک تاکنون برای توقف فوری فروش تسلیحات به اسرائیل واکنشی نشان نداده و پیش از این، تمامی درخواست‌ها در این مورد را رد کرده است. با این حال، پس از کشته شدن هفت امدادگر توسط نیروهای اسرائیلی در غزه، دولت او با فشارهای فزاینده فراخیزی مواجه شده است. بریتانیا یکی از متحدان دیرینه اسرائیل است که دولتمردان آن تحت فشار فزاینده‌ای برای توقف صادرات سلاح به دلیل تلفات جنگ شش ماهه غزه هستند. در نامه صدها حقوق‌دان بریتانیایی به ریشی سوناک اعلام شد که اگر بریتانیا به تحویل سلاح ادامه دهد، ممکن است در «نقض فاحش قوانین بین‌المللی» شریک باشد. امضاکنندگان نامه، از جمله برندا هیل، رئیس سابق دیوان عالی بریتانیا، گفتند که لندن از نظر قانونی موظف است به نتیجه‌گیری دیوان بین‌المللی دادگستری مبنی بر وجود «خطر محتمل نسل‌کشی» در غزه توجه کند.

پیتر ریگتس، سیاستمدار انگلیسی که در دولت‌های اسبق این کشور در سمت‌هایی شامل عضو مجلس اعیان و مشاور امنیت ملی خدمت کرده نیز گفت: «فکر می‌کنم اسناد و مدارک فراوانی اکنون وجود دارد که نشان می‌دهند اسرائیل هیچ‌گونه مراعات کافی در قبال وظایفش برای حفظ امنیت غیرنظامیان به خرج نمی‌دهد. طرفی که از بریتانیا تسلیحات دریافت می‌کند، باید به قوانین بشردوستانه بین‌المللی پایبند بماند. این یک شرط برای صدور مجوز صادرات تسلیحات است. من بنا بر این صادقانه فکر می‌کنم زمان فرستادن این سیگنال رسیده است.» خانواده قربانیان هم در این زمینه دولت بریتانیا را تحت فشار گذاشته‌اند.

با این وجود برخی مقام‌های سابق نیز همچنان از ارسال تسلیحات حمایت می‌کنند. بوریس جانسون، نخست‌وزیر پیشین انگلیس روز گذشته گفت: «ممنوعیت فروش تسلیحات به اسرائیل با توجه به حمله هفتم اکتبر حماس به منزله دیوانگی دولت خواهد بود.»

بیش از ۶۰۰ حقوق‌دان همراه با سه قاضی پیشین دیوان عالی بریتانیا در نامه‌ای خطاب به نخست‌وزیر بریتانیا، خواهان متوقف شدن فروش تسلیحات این کشور به اسرائیل شدند. به گزارش آسوشیتدپرس، آن‌ها در نامه خود به ریشی سوناک نوشتند که فروش تسلیحات بریتانیایی ممکن است به معنای شراکت این کشور در «نسل‌کشی» در غزه باشد. این خواسته در حالی مطرح شد که آقای سوناک تاکنون برای توقف فوری فروش تسلیحات به اسرائیل واکنشی نشان نداده و پیش از این، تمامی درخواست‌ها در این مورد را رد کرده است. با این حال، پس از کشته شدن هفت امدادگر توسط نیروهای اسرائیلی در غزه، دولت او با فشارهای فزاینده فراخیزی مواجه شده است.

آمریکا و آلمان چه کار خواهند کرد؟

هم‌جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده و هم‌اولاف شولتز، صدراعظم آلمان پس از عملیات «طوفان الاقصی» و حمله ۷ اکتبر حماس به اسرائیل، روند صادرات تسلیحات به اسرائیل را تسریع کردند.

ست بیندر، تحلیلگر مرکز دموکراسی خاورمیانه به روزنامه واشنگتن پست می‌گوید: «اگر بحث اعمال محدودیت برای صادرات تسلیحات به اسرائیل در میان باشد و این انتظار وجود داشته باشد که این اقدام بر سیاست اسرائیل اثر بگذارد، آمریکا کلیدی‌ترین بازیگر است.»

نشانه‌هایی وجود دارد که آمریکا می‌خواهد فشار را بر اسرائیل در این زمینه افزایش دهد. بایدن در تماس تلفنی اخیر که با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل داشت به او تاکید کرد که لازم است اسرائیل «اقداماتی مشخص و قابل ارزیابی» برای جلوگیری از آسیب دیدن غیرنظامیان و همچنین بروز فجایعی نظیر نبود مواد غذایی صورت دهد و از امنیت کارکنان بین‌المللی محافظت کند.

تنها ساعاتی پس از این تماس، کابینه رژیم اسرائیل اعلام کرد که قصد دارد اقداماتی را در راستای صدور مجوز ورود کمک‌های بیشتر به غزه صادر کند.

کریس ون‌هالن، سناتور دموکرات آمریکایی درباره این اقدام گفته است: «هدف ما از فشار بر دولت این است که کاخ سفید از ابزار صادرات تسلیحات برای پیشبرد خواسته‌های مشروع ما استفاده کند. ما باید از دورانی که نتایج‌ها تمامی خواسته‌هایمان را نادرده می‌گرفت و ما در مقابل برای او بمب‌های ۲۰۰۰ پوندی ارسال می‌کردیم عبور کنیم. امیدوارم دیگر چک سفید امضا به اسرائیل ندهیم.»

بسیاری از فعالان حقوق بشر این اقدامات دولت آمریکا را نادم‌کننده می‌خوانند و معتقدند واشنگتن نباید صرفاً به تهدید اسرائیل بسنده کند. ۱۲ گروه حقوق بشری پس از این اتفاقات در نامه‌ای خواستار اعمال تحریم تسلیحاتی علیه اسرائیل شدند: «به‌عنوان نزدیک‌ترین متحد و بزرگترین تأمین‌کننده تسلیحات اسرائیل، آمریکا باید در این زمینه پیشرو باشد.» به‌رغم این اعتراضات، دولت آمریکا همچنان به دفاع از سیاست‌های خود در قبال اسرائیل ادامه می‌دهد.

متیو میلر، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا هفته گذشته در پاسخ به خبرنگاری که از او درباره «بی‌اعتبار شدن آمریکا در پی ارسال تسلیحات و بمب‌های ۲۰۰۰ پوندی به اسرائیل پرسید»، گفت: «من اصلاً موافق نیستم که سیاست ما اعتبار و صداقت ما را زیر سوال می‌برد. ما کاملاً واضح اعلام کرده‌ایم که می‌خواهیم اسرائیل هرکاری می‌تواند برای به حداقل رساندن تلفات غیرنظامی انجام دهد و بر عملیات‌های نظامی خود را کاملاً مطابق با قوانین بین‌المللی پیش ببرد. با این حال ما به حق دفاع از خود اسرائیل هم متعهد هستیم و این یک تعهد قدیمی از سوی آمریکا است.»

میلر همچنین تاکید کرد که تجهیزات ارسالی آمریکا صرفاً برای جنگ غزه نیست و به منظور حفظ آمادگی اسرائیل در برابر قیام و دشمنان منطقه‌ای از جمله ایران و حزب‌الله لبنان است. تسلیحات آمریکایی در حالی همچنان برای اسرائیل ارسال می‌شود که بسیاری از نهاد‌های بین‌المللی، گروه‌های حقوق بشری و فعالان حقوق بشر اقدامات اسرائیل را نقض گسترده حقوق بشر و قوانین بین‌المللی می‌دانند. وزارت خارجه آمریکا در اظهارنظری پیرامون این مسئله اعلام کرد اقدامات اسرائیل نقض قوانین بین‌المللی نیست.

روز جمعه، ۵ آوریل نانس پلوسی، رئیس سابق مجلس نمایندگان آمریکا به همراه ده‌ها نفر از نمایندگان دموکرات دیگر با امضای نامه‌ای از جو بایدن، رئیس‌جمهوری این کشور خواسته‌اند ارسال تسلیحات به اسرائیل را متوقف کند. براساس گزارش بی‌بی‌سی، امضاکنندگان این نامه از

ارسال تجهیزات نظامی ادامه می‌دهند

نسل‌کشی

و نقیض دیگری در دولت ایتالیا شنیده شد؛ از جمله اینکه وزیر دفاع از عزم ژم برای تداوم ارسال سلاح به اسرائیل خبر داد. پارلمان ایتالیا اقداماتی در راستای اطمینان حاصل کردن از عدم صدور تسلیحات به اسرائیل خبر داده است.

اسپانیا: وزیر امور خارجه اسپانیا در ماه ژانویه اعلام کرد که این کشور از زمان شروع جنگ هیچ تسلیحاتی به اسرائیل نفروخته و در نظر دارد محدودیت‌های جدیدی در این زمینه در نظر بگیرد. با این وجود روزنامه‌های گزارش داد که دولت اسپانیا محموله‌ای از تجهیزات جنگی به ارزش یک میلیون یورو برای اسرائیل ارسال کرده است. وزیر تجارت خارجی اسپانیا در توجیه این مسئله گفت که این محموله برای آزمایش بوده و پیش از ۷ اکتبر مجوز آن صادر شده بود.

کانادا: ملانی جوی، وزیر امور خارجه کانادا ماه گذشته اعلام کرد که در پی مصوبه پارلمان، ارسال سلاح به اسرائیل متوقف خواهد شد. گروه‌های حقوق بشری در کانادا از این تصمیم استقبال کرده‌اند اما خواهان اقداماتی فراتر از جمله روشن‌تر کردن سرنوشت قراردادهایی شدند که در گذشته منعقد شده بودند.

حکم دیوان بین‌المللی دادگستری چه نقشی در توقف فروش تسلیحات داشت؟

دیوان بین‌المللی دادگستری در حکم موقت خود در مورد پرونده نسل‌کشی که با شکایت آفریقای جنوبی از اسرائیل که در ۲۶ ژانویه ۲۰۲۴ صادر شد، آورده است که اسرائیل به احتمال بسیار زیاد در حال نسل‌کشی در غزه است و دستور داد «هر ابزاری که در اختیار است» برای جلوگیری از اقداماتی که می‌تواند به نسل‌کشی علیه فلسطینی‌ها منجر شود، مورد استفاده قرار گیرد.

این حکم باعث شد گروه‌های حقوق بشری در کشورهای مختلف جهان دولت‌ها را برای توقف صادرات تسلیحات به اسرائیل تحت فشار بگذارند.

هرچند اقدام اخیر اسرائیل در کشتار کارکنان آشیزخانه جهانی غذا خشم بسیاری برانگیخته و فشارها را افزایش داده اما هنوز این امر تاثیر عملی در قطع صادرات تسلیحات به اسرائیل از سوی تأمین‌کنندگان اصلی نداشته است.

